

Projekt budowlano-wykonawczy

Obiekt: MPEC Braniewo

Adres budowy: 14-500 Braniewo
ul. Franciszka Stefczyka

Opracowanie: Projekt elektrowni
fotowoltaicznej
o mocy 39,90 kWp

Inwestor: Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej
Sp. z o.o w Braniewie

Projektant:

tech. Zbigniew Filipowski
upr. bud. nr 24/94/OL
WAM/IE/0089/05

tech. Zbigniew Filipowski
upr. bud. nr 24/94/OL
WAM/IE/0089/05 1 pkt 4 lit. D

Sprawdzający:

inż. Sylwester Rączkiewicz
Upr. bud. nr 104/89/OL
WAM/IE/2222/01

inż. elektryk Sylwester Rączkiewicz
Uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania
robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności
instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń
elektrycznych i elektroenergetycznych nr ew. 104/89/OL
52 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

Olsztyn 2018

O Ś W I A D C Z E N I E :

Zgodnie z wymaganiami art.20 pkt.4 Prawa Budowlanego ze zmianami niniejszym oświadczam, że wymieniona niżej dokumentacja projektowa została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej:

Dokumentacja projektowa: budowy elektrowni fotowoltaicznej o mocy 39,90 kWp na gruncie firmy MPEC 14-500 Braniewo, ul. Franciszka Stefczyka.

PROJEKTANT:

ZBIGNIEW FILIPSKI

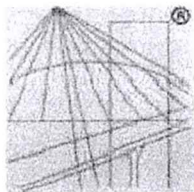
Upr. bud. 24/94/OL
WAM/IE/0089/05

SPRAWDZAJĄCY:

SYLWESTER RACZKIEWICZ

Upr. bud. 104/89/OL
WAM/IE/2222/01

kwiecień 2018

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:

WAM-C6C-LLT-8KD *

Pan Zbigniew Grzegorz Filipski o numerze ewidencyjnym WAM/IE/0089/05
adres zamieszkania ul. Gdyńska 5, 10-608 Olsztyn
jest członkiem Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada
wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
Niniejsze zaświadczenie jest ważne do dnia 2018-06-30.

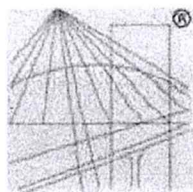
Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2017-06-19 roku przez:

Mariusz Dobrzeńcki, Przewodniczący Rady Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

(Zgodnie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2001 Nr 130 poz. 1450) dane w postaci
elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu są
równoważne pod względem skutków prawnych dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi.)

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na
stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.piib.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa.

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Zaświadczenie

o numerze weryfikacyjnym:

WAM-79G-S8H-UYF *

Pan Sylwester Rączkiewicz o numerze ewidencyjnym WAM/IE/2222/01
adres zamieszkania ul.Kłosowa 89, 10-900 Olsztyn
jest członkiem Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa i posiada
wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.
Niniejsze zaświadczenie jest ważne do dnia 2018-12-31.

Zaświadczenie zostało wygenerowane elektronicznie i opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w dniu 2017-12-08 roku przez:

Mariusz Dobrzeniecki, Przewodniczący Rady Warmińsko-Mazurskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

(Zgodnie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2001 Nr 130 poz. 1450) dane w postaci
elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu są
równoważne pod względem skutków prawnych dokumentom opatrzonym podpisami własnoręcznymi.)

* Weryfikację poprawności danych w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić za pomocą numeru weryfikacyjnego zaświadczenia na
stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa www.piib.org.pl lub kontaktując się z biurem właściwej Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa.

✓

PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

1. Przedmiot opracowania:

Przedmiotem niniejszego opracowania jest projekt wolnostojącej instalacji fotowoltaicznej wraz z przyłączeniem jej do istniejącej wewnętrznej instalacji elektrycznej.

2. Zakres opracowania:

W zakres opracowania wchodzi:

- inwentaryzacja instalacji elektrycznej powiązanej z projektowanymi instalacjami;
- opracowanie projektu posadowienia modułów PV;
- dobór i konfiguracja urządzeń wchodzących w skład instalacji fotowoltaicznych.

OPIS TECHNICZNY

3. Opis projektowanej instalacji:

Projektowana instalacja fotowoltaiczna o łącznej mocy zainstalowanych paneli **39,90 kWp**, będzie posadowiona na gruncie pod kątem 25° , kierunek 180° (azymut).

Projektowana instalacja składa się z **140 szt.** polikrystalicznych paneli fotowoltaicznych o mocy **285 W**, wyposażonych w optymalizatory mocy oraz 2 szt. inwerterów.

Zadaniem projektowanej instalacji fotowoltaicznej jest wytworzenie energii elektrycznej o parametrach sieci elektroenergetycznej, a następnie zagospodarowanie jej w wewnętrznej instalacji elektrycznej przez odbiorcę.

4. Opis rozwiązań:

4.1 Panele fotowoltaiczne

Ogniwa fotowoltaiczne są urządzeniami elektrycznymi w których przy wykorzystaniu zjawiska fotoelektrycznego zachodzi bezpośrednia przemiana energii promieniowania świetlnego w energię elektryczną.

Projektowana instalacja o mocy 39,90 kWp zbudowana jest z 140 modułów o mocy 285 W. Projektowane są moduły typu z wbudowanymi optymalizatorami mocy, które w połączeniu z inwerterem umożliwiają monitorowanie parametrów pracy każdego panelu z osobna. Umożliwia to zmniejszenie wartości napięcia modułów.

Parametry mechaniczne:		
Parametr	Wartość	Jednostka
Typ ogniwa	Polikrystaliczne	-
Masa	18,8	kg
Wymiary (DxSxW)	1670x1000x32	mm
Pole przekroju kabla	4	mm ²
Liczba ogniw i połączeń	60 (6x10)	-
Parametry elektryczne:		
Moc znamionowa STC	285	W
Napięcie jałowe Voc	39,22	V
Napięcie przy mocy maksymalnej Vmp	31,67	A
Prąd zwarciaowy Isc	9,46	A
Natężenie prądu przy mocy maksymalnej Imp	8,91	A
Minimalna sprawność modułu	17,1	%
Współczynnik temperaturowy Isc (α Isc)	+0,04	%/K
Współczynnik temperaturowy Voc (β Voc)	-0,29	%/K
Współczynnik temperaturowy Pmax (γ Pmp)	-0,40	%/K
Normalna temperatura pracy ogniwa (NOCT)		
Moc maksymalna Pmax	210,7	W

Napięcie jałowe Voc	36,61	V
Napięcie przy mocy maksymalnej Vmp	30,15	V
Prąd zwarciovyy Isc	7,63	A
Natężenie prądu przy mocy maksymalnej Imp	6,99	A

4.2 Konstrukcja

System konstrukcji wsporczej umożliwia zamocowanie modułów fotowoltaicznych. Zakłada się wykorzystanie konstrukcji np. *...* montowanej na gruncie. Elementy konstrukcji dobrane zgodnie z projektem posadowienia modułów PV oraz warunkami miejscowymi. Elementy konstrukcji wykonane będą z aluminium oraz stali nierdzewnej A2. Konstrukcja posadowiona na wspornikach wkręcanych w grunt w celu uniknięcia potrzeby z korzystania z ciężkiego sprzętu budowlanego. System mocowań wyposażony w dedykowane mocowanie inwerterów oraz stężenia skośne na bazie łańcuchów zwiększające stateczność konstrukcji. Systemy muszą charakteryzować się wytrzymałością oraz być obciążone tak, by nie ulec uszkodzeniu lub przemieszczeniu na skutek lokalnych warunków atmosferycznych. Stosowane konstrukcje powinny posiadać deklarację zgodności CE oraz posiadać certyfikat zgodności z wymaganiami PB-TUV-78:2012, PC-TUV-I21.

4.3 Inwerter

Inwerter jest urządzeniem elektroenergetycznym służącym do przekształcania prądu stałego uzyskanego z paneli fotowoltaicznych na prąd zmienny o parametrach sieci energetycznej, do której zostaje podłączony. W przypadku awarii sieci elektroenergetycznej, inwerter odłącza system fotowoltaiczny i uniemożliwia dostarczanie wyprodukowanej energii do sieci ze względów bezpieczeństwa. Inwerter wyposażony jest w zabezpieczenie zapobiegające prądom wstecznym. Dodatkowo przy współpracy z modułami typu *...* pozwala na zmniejszenie wartości napięcia do poziomu bezpiecznego.

W projektowanej instalacji wykorzystano 2 szt. inwerterów 3 fazowych wyposażonych w moduł komunikacyjny umożliwiający monitorowanie stanu instalacji fotowoltaicznej on-line.

Parametry inwertera:

Moc znamionowa prądu zmiennego: 17000 VA
Moc maksymalna prądu zmiennego: 17000 VA
Napięcie wyjściowe AC: 380/220 ; 400/230 Vac
Zakres napięcia wyjściowego AC: 184-264,5 Vac
Częstotliwość: 50/60 Hz
Moc maksymalna DC (moduł STC) 22950 W
Maksymalne napięcie wejściowe DC: 900 Vdc
Znamionowe napięcie wejściowe DC: 750 Vdc
Maksymalny prąd wejściowy DC: 23 Adc
Zabezpieczenie przed odwrotną polaryzacją
Zużycie energii nocą: <2,5 W
Stopień ochrony IP65
Wymiary (wys. x szer. x głęb.): 540x315x260 mm
Masa: 33,2 kg

4.4 Okablowanie

Po stronie DC panele przyłączone są kablami solarnymi o przekroju 6mm² w podwójnej izolacji, odporne na promieniowanie UV. Kable między łączeniami modułów PV a inwerterem będą prowadzone na trasach kablowych osłoniętych za pomocą rur osłonowych lub korytek kablowych, które będą przystosowane do pracy w przestrzeniach otwartych i będą odporne na promieniowanie UV.

W celu połączenia poszczególnych elementów składowych wykorzystuje się złącza MC4. Elementy te są wodoszczelne i odporne na promieniowanie UV.

Po stronie AC instalacja wykonana jest przewodami typu YKY, o przekrojach wskazanych na schemacie elektrycznym (Rys. E-1).

5. Zabezpieczenia

5.1 Układ automatyki zabezpieczeniowej i kontroli pracy inwertera.

Projektowana instalacja elektryczna instalacji fotowoltaicznej wyposażona jest w układ własnych oraz dodatkowych zabezpieczeń nadzorujących jej prawidłową pracę. Do zabezpieczeń własnych należą zabezpieczenia nadprądowe szybkie i przeciążeniowe (AC/DC), nad impedancyjne (AC), nad i pod napięciowe (AC i DC) szybkie i zwłoczne, przepięciowe, nad i pod częstotliwościowe (AC), składowej stałej (AC), prądu różnicowego (AC), prądu upływu (DC), braku uziemienia (AC), temperaturowe, zgodności L, N, oraz PE (AC), obecności napięcia sieci energetycznej, braku lub zbyt niskiej energii dostarczanej z paneli (DC) oraz kontrola aktualności i sprawności oprogramowania wewnętrznego. Do zabezpieczeń dodatkowych należą zabezpieczenia nadprądowe zainstalowane w miejscu dostarczenia energii elektrycznej tj. rozdzielnica RPZ dla przypadków dostarczenia energii z sieci energetycznej oraz rozdzielnica PV dla przypadków dostarczenia energii z instalacji fotowoltaicznej chronionej przed skutkami zwarć i przeciążenia wewnątrz w instalacji. Wszystkie wymienione powyżej zakłócenia powodują natychmiastowe odłączenie inwertera od sieci do czasu samoistnego ustąpienia usterki lub jej usunięcia. Układ zabezpieczeń własnych inwertera wyklucza możliwość pracy wyspowej. Nie ma możliwości pracy w przypadku zaniku napięcia w sieci dystrybucyjnej. Inwerter posiada zintegrowany rozłącznik DC umożliwiający odłączenie instalacji w trakcie pożaru. Dodatkowo zabezpieczenie przeciwpożarowe będzie realizowane poprzez rozłączniki izolacyjne po stronie DC i AC z wyzwalaczami wzrostowymi. Inwerter wyposażony jest w moduł komunikacyjny do przesyłania danych oraz ma możliwość gromadzenia i prezentacji danych o ilości wytwarzanej w instalacji energii elektrycznej.

5.2 Instalacja przeciwporażeniowa

Dodatkową ochronę przeciwporażeniową zastosowano szybkie wyłączenie zasilania i uziemienie ochronne. Wykonać połączenie wyrównawcze maksymalna oporność uziemienia nie może przekroczyć 10Ω .

5.3 Ochrona przeciwprzepięciowa

Należy zastosować dodatkową ochronę przepięciową po stronie

5.4 Instalacja uziemiająca

Zgodnie z obowiązującą normą PN-IEC 03645-54 z 2011r. minimalny przekrój przewodu uziemiającego dla FeZn powinien być nie mniejszy jak 90 mm^2 . Moduły fotowoltaiczne zostaną objęte systemem połączeń wyrównawczych ułożonych w ziemi na głębokości 0,8 m za pomocą bednarki min. FeZn 25×4 (100 mm^2).

Rezystancja wykonanego uziomu otokowego nie może przekroczyć wartości $10\ \Omega$.

Stoły paneli fotowoltaicznych należy połączyć u podstaw nóg zewnętrznych. Połączenie należy wykonać bednarką min. FeZn 25×4 .

Uziemieniu ochronnemu podlegają metalowe części, normalnie nieprzewodzące prądu lecz mogące stanowić niebezpieczeństwo w razie pojawienia się na tych elementach napięcia. W szczególności są to: konstrukcje inwerterów, rozdzielnic i szaf, ogrodzenie, konstrukcje wsporcze modułów, ramy modułów fotowoltaicznych poprzez konstrukcje wsporcze, obudowy inwerterów.

Główną szynę uziemiającą należy podłączyć do instalacji uziemiającej, przynajmniej w dwóch punktach oraz zabezpieczyć przed korozją oraz ewentualnym uszkodzeniem mechanicznym. Kabel ochronny PE inwerterów i ramy modułów należy połączyć do tego samego punktu uziemienia.

W ten sposób zapewnione zostanie wyrównanie potencjałów i ochrona przed porażeniem prądem.

5.5. Ochrona obwodowa

System ochrony obwodowej będzie składał się z ogrodzenia zewnętrznego z siatki ocynkowanej, oczko 60x60, wysokość 2m, rozciągniętej pomiędzy słupami wbijanymi w grunt na głębokość w zależności od gruntu i rozpiętości maksymalnie co 3 m.

6. Układ pomiarowy

Rozliczenie pomiędzy dostawcą a odbiorcą za przesyłaną do systemu lub pobraną energię elektryczną realizowane będzie w dotychczasowym miejscu za pomocą istniejącego złącza pomiarowego zgodnie z aktualnym zasilaniem budynku z istniejącej sieci elektroenergetycznej, a zasilającej rozdzielnicę RG (RPZ). Wymiana istniejącego licznika energii elektrycznej na licznik energii elektrycznej DWUKIERUNKOWY odbywa się poprzez zakład energetyczny po zgłoszeniu przyłączenia mikroinstalacji.

7. Uwagi

- całość robót wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami PN – EN 60364 i Dz. U. Nr 75 poz. 690 z 2002 roku - z późniejszymi zmianami), Warunkami Wykonania i Odbioru Robót Budowlano– Montażowych tom V oraz zasadami wiedzy technicznej,
- na drzwiczkach rozdzielnic zainstalować tabliczki ostrzegawcze,
- przed oddaniem urządzeń do eksploatacji należy wykonać w oparciu o normę PN-HD 60364-6 niezbędne badanie odbiorcze instalacji elektrycznej (na podstawie stosownych oględzin i pomiarów),
- niezbędne jest wykonanie połączeń wyrównawczych miejscowych między innymi w pomieszczeniach technicznych,
- w rozdzielnicach opisać poszczególne obwody instalacyjne,
- przed oddaniem urządzeń elektrycznych do eksploatacji należy poinformować użytkownika budynku o konieczności wykonywania co najmniej raz w miesiącu testu wyłączników różnicowo-prądowych.

Informacje o planie BIOZ robót instalacji elektrycznych niskoprądowych wewnętrznych i zewnętrznych.

8. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca zobowiązany jest do wykonania robót zgodnie z Dokumentacją Projektową oraz poleceniami Kierownika Projektu. Wykonawca odpowiedzialny jest za jakość wykonanych robót, która musi odpowiadać wymaganiom podanym w Dokumentacji Projektowej, oraz właściwym Normom Budowlanym, aprobatom technicznym dostarczonym przez producentów zastosowanych materiałów i wyrobów oraz wytycznym określonym w systemach przyjętych rozwiązań technicznych. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia robót w sposób bezpieczny, nie powodujący zagrożenia dla osób biorących udział w budowie oraz dla osób postronnych (zgodnie z warunkami BHP, ochrony przeciwpożarowej, a także mając na uwadze nie pogorszenie stanu obiektów istniejących).

9. Wykonawca jest zobowiązany przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych opracować instrukcję bezpiecznego ich wykonania i zaznajomić się z nią pracowników w zakresie wykonywanych przez nich robót.

10. Podstawowym aktem prawnym regulującym w sposób kompleksowy sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy jest ustawa z dnia 26.06.1974r. - Kodeks Pracy. Ustawa określa szczegółowe obowiązki zakładu pracy, obowiązki kierownika zakładu i osób dozoru oraz obowiązki pracowników. Za stan bhp w zakładzie odpowiedzialność ponosi kierownik zakładu, do którego

obowiązków należy w szczególności: organizowanie pracy w zakładzie w sposób zapewniający bezpieczne warunki pracy; zapewnienie przestrzegania w zakładzie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; wydawanie poleceń usuwania stwierdzonych uchybień w zakresie bhp oraz kontrolowanie wykonania tych poleceń; zapewnienie wykonania zarządzeń wydawanych przez organ nadzoru. Osobami dozoru w odniesieniu do urządzeń elektroenergetycznych są osoby kierujące czynnościami osób wykonujące prace w zakresie: obsługi, konserwacji, napraw, czynności kontrolno-pomiarowych i montażu oraz osoby sprawujące nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych i energetycznych.

Warunki przygotowania i prowadzenia robót budowlanych ze szczególnym uwzględnieniem instalacji elektrycznych

11. Inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamiarze rozpoczęcia robót budowlanych właściwego inspektora pracy, na 7 dni przed rozpoczęciem budowy lub rozbiórki, na której przewiduje się wykonywanie robót dłużej niż 30 dni roboczych i jednocześnie zatrudnienie co najmniej 20 osób albo na której planowany zakres robót przekracza 500 osób z zachowaniem postanowień ustawy Prawo Budowlane i aktów towarzyszących.

12. Uczestnicy procesu budowlanego (zgodnie z postanowieniem aktualnych przepisów ustawy Prawo Budowlane) współdziałają ze sobą w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w procesie przygotowania i realizacji budowy.

13. Stosowanie niezbędnych środków ochrony indywidualnej obowiązuje wszystkie osoby przebywające na terenie budowy.

14. Bezpośredni nadzór nad bhp na stanowisku pracy sprawują odpowiednio kierownik robót oraz mistrz budowlany, stosowanie do zakresów obowiązków.

Zagospodarowanie terenu budowy (placu budowy) oraz terenu przyległego

15. Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych;
- wykonania dróg, wejść i przejść dla pieszych;
- doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody,
- urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- zapewnienie oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- zapewnienie właściwej wentylacji,
- zapewnienie łączności telefonicznej,
- urządzenia stanowisk materiałów i wyrobów.

16. Teren budowy lub robót należy ogrodzić albo w inny sposób uniemożliwić wejście osobom nieupoważnionym przynajmniej zgodnym z rozdziałem 3 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. (Dz.U. z 2003r., Nr 47, poz. 401).

Warunki socjalne i higieniczne

17. Na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 pracowników, zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni z zastrzeżeniem postanowień zawartych w rozdziale 4 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. (Dz. U. z 2003r., Nr 47, poz. 401) oraz zapisów z wykonanej przez wykonawcę robót instrukcji bezpiecznego wykonywania robót budowlanych.

18. Jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo lub ochrona zdrowia osób wykonujących roboty budowlane, albo gdy wynika to z rodzaju wykonywanych robót, należy zapewnić osobom wykonującym takie roboty pomieszczenia do odpoczynku lub pomieszczenia mieszkalne.

Wymagania dotyczące miejsc pracy usytuowanych w budynkach oraz w obiektach poddawanych remontowi lub przebudowie

19. Przed rozpoczęciem robót budowlanych ustala się istniejące trasy przebiegów mediów (gaz, woda, energia elektryczna, ciepło itp.) i zapoznaje się z symbolami oznaczeń tych tras osoby wykonujące roboty budowlane.

20. Teren budowy wyposaża się w niezbędny sprzęt do gaszenia pożaru oraz w zależności od potrzeb, system sygnalizacji pożarowej, dostosowany do charakteru budowy, rozmiarów i sposobu wykorzystania pomieszczeń, wyposażenia budowy, fizycznych i chemicznych właściwości substancji znajdujących się na terenie budowy, ilości wynikającej z liczby zagrożonych osób. Sprzęt gaśniczy i instalacje do gaszenia pożaru należy regularnie sprawdzać zgodnie z wymaganiami producentów i aktualnych przepisów przeciwpożarowych.

21. Osoby wykonujące roboty budowlane ze szczególnym uwzględnieniem branży elektrycznej nie mogą być narażone na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia lub niebezpiecznych, a szczególności takich jak hałas, wibracje, promieniowanie elektromagnetyczne, pyły i gazy o natężeniach i stężeniach przekraczających wartości dopuszczalne.

22. W przestrzeniach zamkniętych, w których atmosfera charakteryzuje się niewystarczającą zawartością tlenu lub występują czynniki o stężeniu nie przekraczających wartości dopuszczalnych, osoba wykonująca zadanie powinna być obserwowana i asekurowana, w celu zapewnienia natychmiastowej ewakuacji i skutecznej pomocy.

23. Stanowiska pracy, pomieszczenia i drogi komunikacyjne powinny być, oświetlone światłem dziennym. Skrzydła otwieranych części okien nie mogą stanowić zagrożenia dla pracowników. Jeżeli światło naturalne jest niewystarczające do prawidłowego wykonania robót oraz w porze nocnej, należy stosować zgodnie z wymaganiami norm światło sztuczne. W razie konieczności mogą być stosowane przenośne źródła światła sztucznego. Ich konstrukcja i budowa oraz sposób zasilania nie mogą powodować zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym.

24. Stanowiska pracy o niestałym charakterze należy poddawać sprawdzeniu pod względem ich stabilności, zamocowań oraz zabezpieczeń przed upadkiem osób lub przedmiotów. Sprawdzenia należy dokonywać po każdej zmianie usytuowania, po każdej przerwie w pracy trwającej dłużej niż 7 dni, a dla stanowisk usytuowanych na zewnątrz budynku – po silnym wietrze, opadach śniegu lub oblodzenia.

25. Stanowisko pracy powinno umożliwiać swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy ze szczególnym uwzględnieniem postanowień zawartych w rozdziale 5 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r.

Obliczenia techniczne

Parametry techniczne przyłączanej instalacji fotowoltaicznej stan projektowany:
układ zasilania 230/400V, 50Hz, TN-S

Obliczenia sprawdzające przyłączanej instalacji fotowoltaicznej stan projektowany:
Prąd obciążeniowy przewodu dla inwertera o mocy P=17,00 kW

$$I_b = \frac{P}{\sqrt{3} \cdot U \cdot \cos\varphi} = \frac{17000}{\sqrt{3} \cdot 400 \cdot 0,95} = 25,83 \text{ (A)}$$

Prąd znamionowy:

$$I_n = I_{sc} \cdot 1,2 = 25,83 \cdot 1,2 = 31 \text{ (A)}$$

I_{sc} – prąd zwarcia panelu

dobrano zabezpieczenie dla prądu zmiennego (AC) **B32A/3**

Dobór zabezpieczeń oraz linii łączącej PV z RPZ

zabezpieczenie – S303 B32A

kabel YKY 5x10mm² o $I_{dd}=47\text{A}$

$$I < I_n < I_{dd}$$

$$25,83 \text{ A} < 31 \text{ A} < 47 \text{ A}$$

Warunek przeciążenia:

$$1,6I_n < 1,45I_{dd}$$

$$49,6 \text{ A} < 68,15 \text{ A}$$

PROJEKTANT:

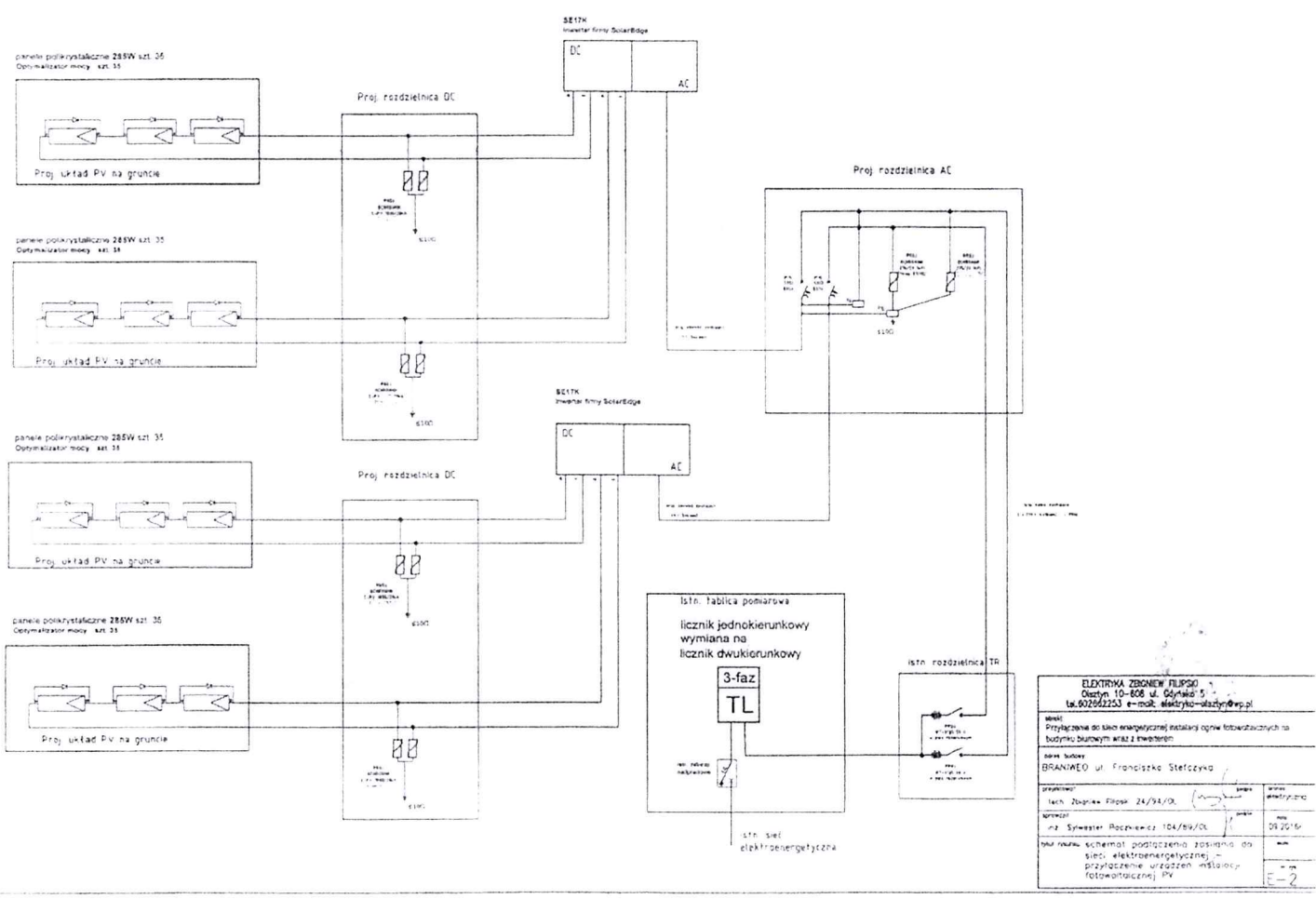
ZBIGNIEW FILIPSKI

Upr. bud. 24/94/OL
WAM/IE/0089/05

SPRAWDZAJĄCY:

SYLWESTER RĄCZKIEWICZ

Upr. bud. 104/89/OL
WAM/IE/2222/01

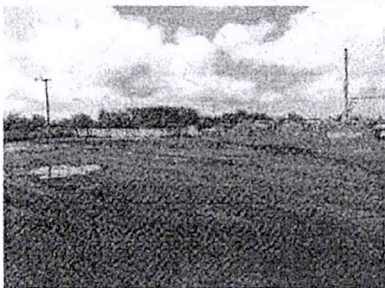
ELEKTRYKA ZBIGNIEW FLIPSZO Osiedle 10-808 ul. Sólkiew 5 tel. 602652253 e-mail: elektryka@zastyd.org.pl			
obiekt: Przyłączenie do sieci energetycznej instalacji ogniw fotowoltaicznych na budynku biurowym wraz z ewentualnym			
adres obiektu: BRANIKOWO ul. Franciszka Stefczyka			
projektant:	data:	skala:	status:
tech. Zbigniew Flipszo 24/01/09			projekt
opracował:	data:	skala:	status:
mgr Sylwester Ropczyński 10/09/09			projekt
tytuł rysunku: schemat podłączenia poszczególnych do sieci elektroenergetycznej i przyłączenie urządzeń instalacji fotowoltaicznej PV			nr rysunku: E-2

Przedsiębiorstwo

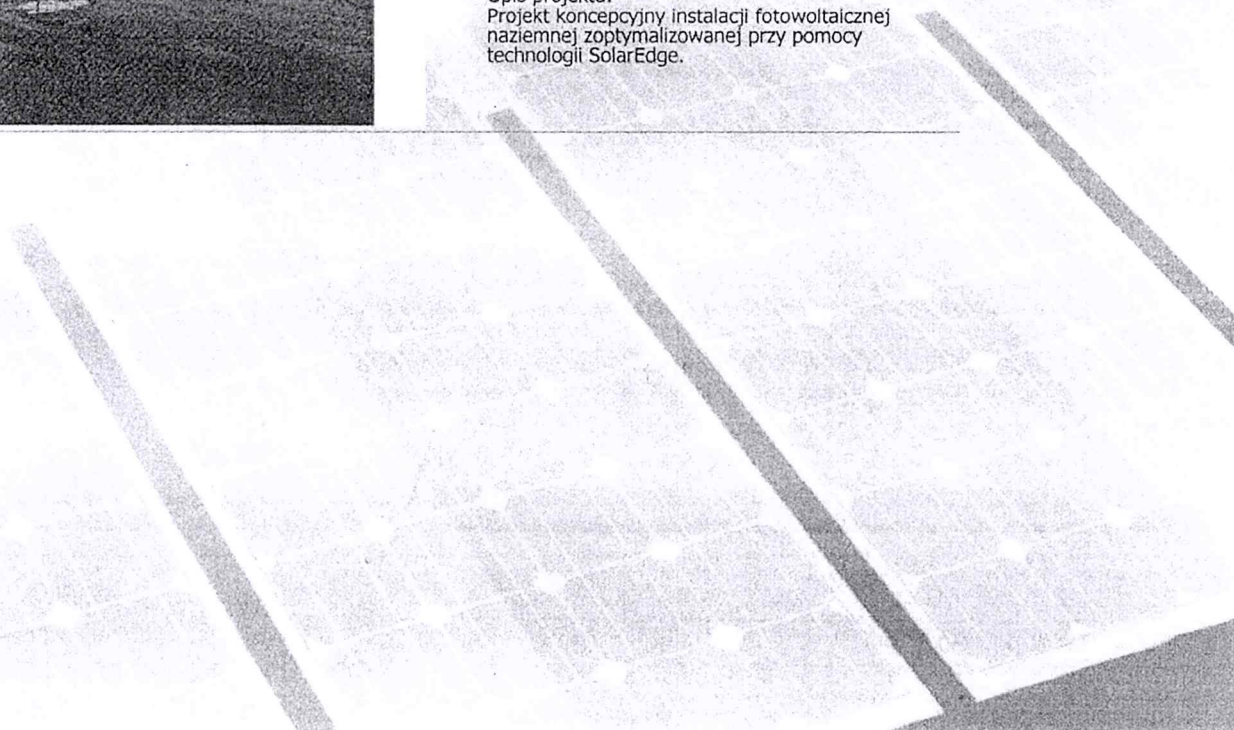
Klient

Franciszka Stefczyka, Braniewo

Projekt

Adres:
Franciszka Stefczyka, Braniewo
Data wprowadzenia do eksploatacji:
01.11.2016
Opis projektu:
Projekt koncepcyjny instalacji fotowoltaicznej
naziemnej zoptymalizowanej przy pomocy
technologii SolarEdge.

Nr klienta: MPEC Braniewo
Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
Data oferty: 17.04.2018

MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Zysk	
Energia wyprodukowana przez system PV (sieć AC)	40 544 kWh
Spec. uzysk roczny	1 016,14 kWh/kWp
Stosunek wydajności (PR)	87,9 %
Obliczenie strat przez zacinienie	2,2 %/rok
Emisja CO ₂ , której dało się uniknąć:	24 326 kg / rok

Wyniki zostały ustalone w oparciu o matematyczny model obliczeniowy firmy Valentin Software GmbH (algorytm PV*SOL). Uzysk rzeczywisty instalacji solarnej może być inny ze względu na wahania pogodowe, współczynniki sprawności modułów oraz falownika jak również inne czynniki.

Nr klienta: MPEC Braniewo
Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
Data oferty: 17.04.2018

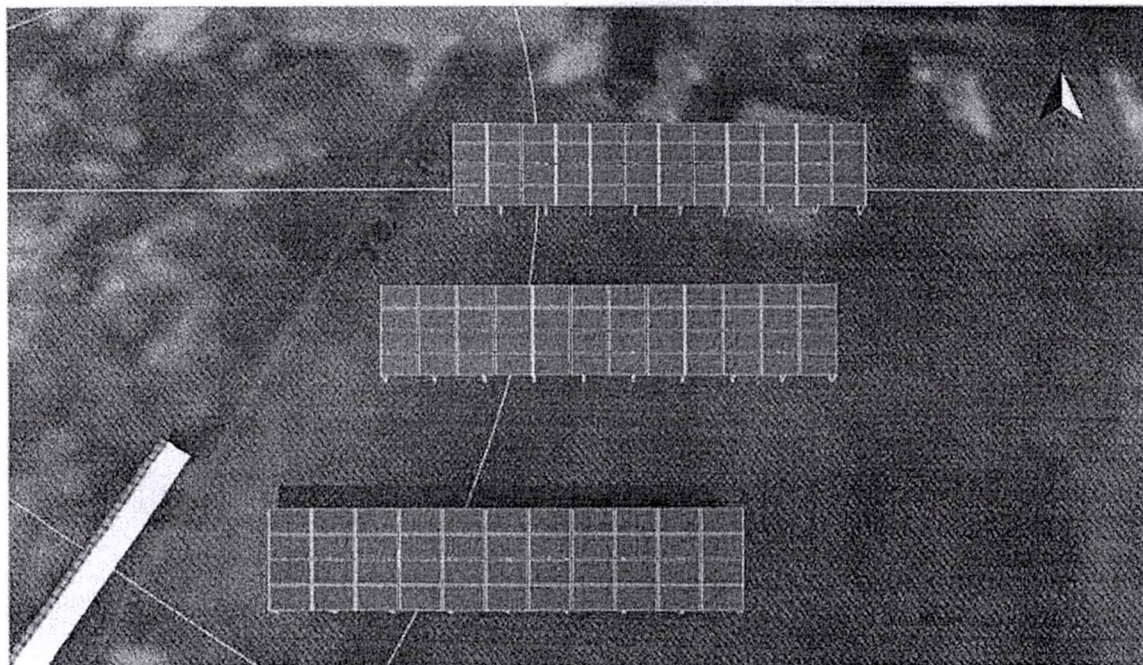
MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Struktura instalacji

Dane klimatyczne	Braniewo, POL (1991 - 2010)
Rozdzielczość danych	1 h
Rodzaj instalacji	3D, Podłączona do sieci instalacja fotowoltaiczna (PV)
Zastosowane modele symulacji	
Promieniowanie rozproszone na powierzchni poziomej	Hofmann
Nasłonecznienie powierzchni nachylonej	Hay & Davies

Generator PV Powierzchnię modułu

Nazwa	Wolna powierzchnia (Wycinek mapy)- Powierzchnia Południe
Moduły PV*	140 x Q.PLUS-G4.3 285 Rev2
Producent	Q CELLS
Nachylenie	25 °
Orientacja	Południe 180 °
Rodzaj montażu	Wolnostojący na gruncie
Powierzchnia generatora PV	233,8 m ²

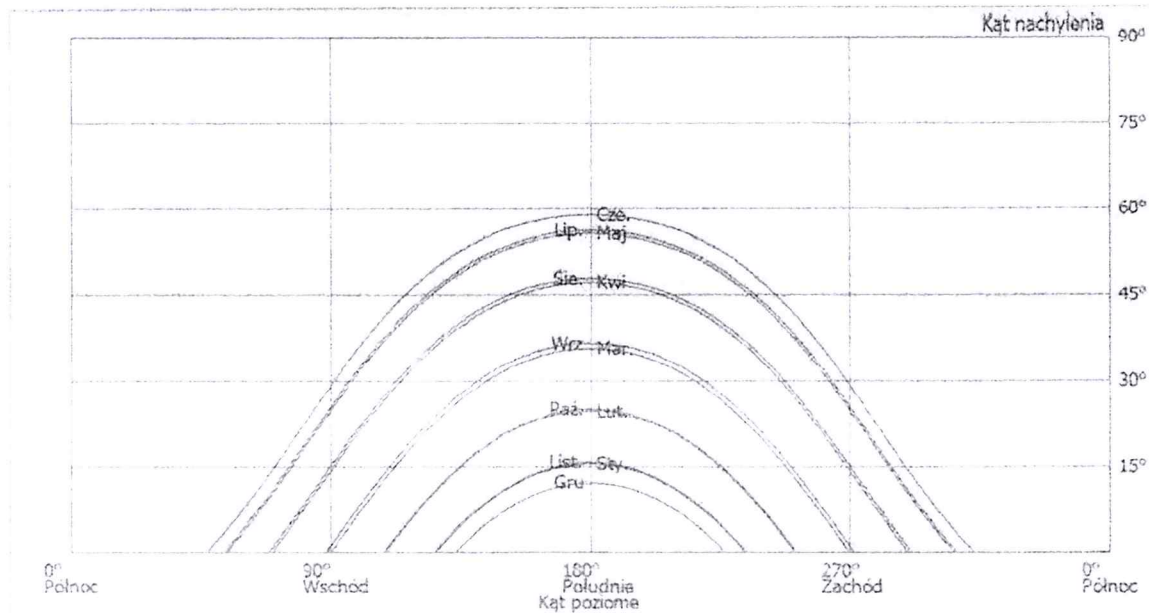

Rysunek: Projektowanie 3D do Wolna powierzchnia (Wycinek mapy)-Powierzchnia Południe

Nr klienta: MPEC Braniewo
 Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
 Data oferty: 17.04.2018

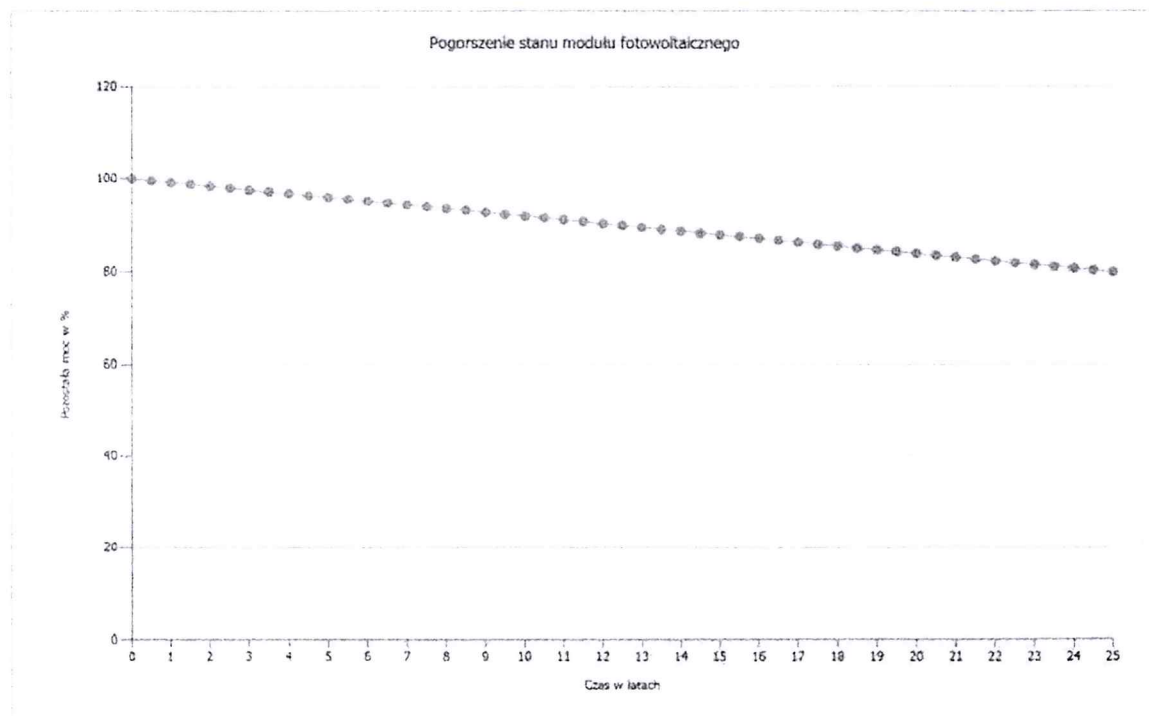
MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Ilustracja: Horyzont od Wolna powierzchnia (Wycinek mapy)-Powierzchnia Południe

Moc pozostała po 25 latach

80 %

Ilustracja: Pogorszenie stanu modułu fotowoltaicznego dla Wolna powierzchnia (Wycinek mapy)-Powierzchnia Południe

Nr klienta: MPEC Braniewo
Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
Data oferty: 17.04.2018

MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Falownik

Powierzchnię modułu

Falownik 1*

Producent

Optymalizator mocy 1*

Producent

Konfiguracja

Wolna powierzchnia (Wycinek mapy)-Powierzchnia Południe

2 x SE17K

SolarEdge

70 x P300 EU-APAC

Arctisys

MPP 1:

2 x 35☆ [1 x 1]

Sieć AC

Liczba faz

3

Napięcie sieciowe (jednofazowe)

230 V

Współczynnik mocy (cos phi)

+/- 1

* Obowiązują warunki gwarancyjne poszczególnych producentów

Nr klienta: MPEC Braniewo
Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
Data oferty: 17.04.2018

MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Wyniki symulacji

Instalacja PV

Moc generatora PV	39,9 kWp
Spec. uzysk roczny	1 016,14 kWh/kWp
Stosunek wydajności (PR)	87,9 %
Zmniejszenie uzysku na skutek zacienienia	2,2 %/rok
Energia oddana do sieci	40 544 kWh/rok
Energia oddana do sieci w pierwszym roku (łącznie z degradacją modułu)	40 332 kWh/rok
Pobór w trybie czuwania (Falownik)	22 kWh/rok
Emisja CO ₂ , której dało się uniknąć:	24 326 kg / rok

Schemat przepływu energii

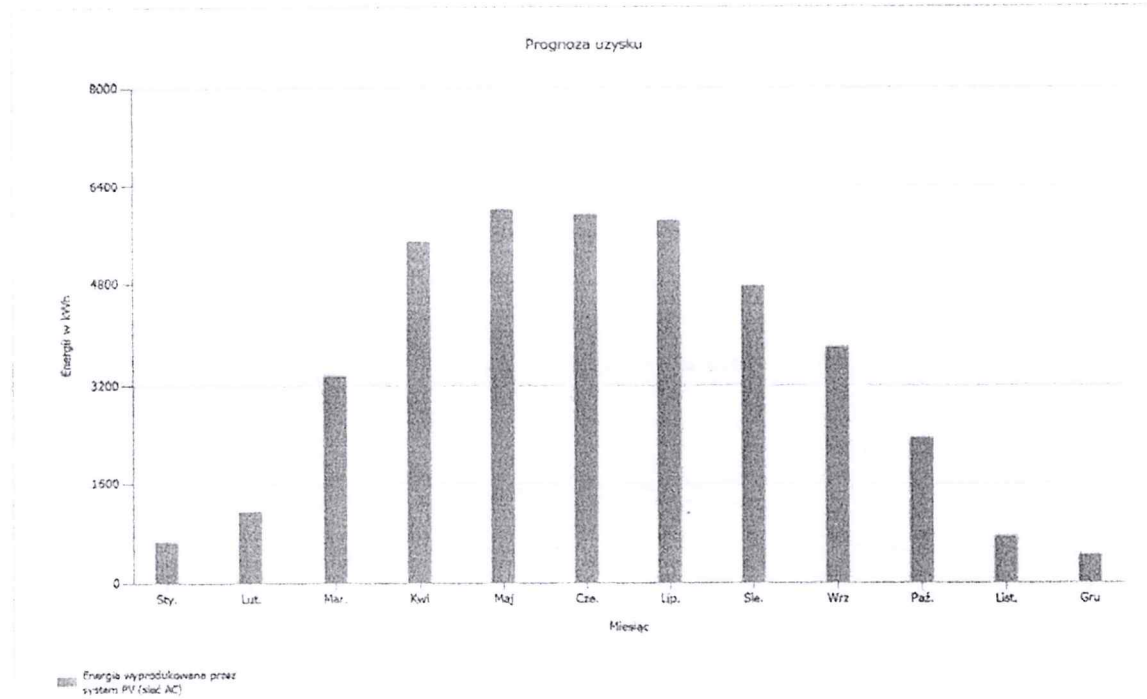
Projekt: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Wszystkie wartości w kWh
Strona 7 z 12

Nr klienta: MPEC Braniewo
Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
Data oferty: 17.04.2018

MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Ilustracja: Prognoza uzysku

MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Bilans energetyczny instalacji PV

Promieniowanie globalne, poziomo	1 030,5 kWh/m²	
Odchylenie od standardowego widma	-10,30 kWh/m ²	-1,00 %
Odbicie od gruntu (albedo)	9,56 kWh/m ²	0,94 %
Orientacja i nachylenie modułów fotowoltaicznych	129,74 kWh/m ²	12,60 %
Zacienienie niezależne od modułu	-3,98 kWh/m ²	-0,34 %
Odbicia na powierzchni modułu	-22,30 kWh/m ²	-1,93 %
Globalne nasłonecznienie na moduł	1 133,2 kWh/m²	

$$\begin{aligned}
 & 1\,133,2 \text{ kWh/m}^2 \\
 & \times 233,8 \text{ m}^2 \\
 & = 264\,933,9 \text{ kWh}
 \end{aligned}$$

Globalne nasłonecznienie PV	264 933,9 kWh	
Zanieczyszczenie	-1 324,44 kWh	-0,50 %
Konwersja STC (współczynnik sprawności znamionowej modułu 17,07 %)	-218 617,37 kWh	-82,93 %

Znamionowa energia PV	44 992,1 kWh	
Zacienienie częściowe specyficzne dla modułu	-792,32 kWh	-1,76 %
Zachowanie w warunkach słabego oświetlenia	-547,20 kWh	-1,24 %
Odchylenie od znamionowej temperatury modułu	-267,88 kWh	-0,61 %
Diody	-11,48 kWh	-0,03 %
Niedopasowanie (dane producenta)	0,00 kWh	0,00 %
Niedopasowanie (konfiguracja/zacienienie)	0,00 kWh	0,00 %
Optymalizator mocy (przetwarzanie prądu DC/zregulowanie)	-555,24 kWh	-1,28 %

Energia PV (DC) bez regulacji falownika	42 818,0 kWh	
Spadek mocy poniżej mocy początkowej DC	0,00 kWh	0,00 %
Regulacja zakresu napięcia MPP	-68,45 kWh	-0,16 %
Regulacja maks. prądu DC	0,00 kWh	0,00 %
Regulacja maks. mocy prądu DC	0,00 kWh	0,00 %
Regulacja maks. mocy prądu AC/cos phi	-41,67 kWh	-0,10 %
Adaptacja MPP	0,00 kWh	0,00 %

Energia PV (DC)	42 707,9 kWh	
------------------------	---------------------	--

Energia na wejściu falownika	42 707,9 kWh	
Odchylenie napięcia wejściowego od znamionowego	0,00 kWh	0,00 %
Konwersja z prądu DC na AC	-1 336,47 kWh	-3,13 %
Pobór w trybie czuwania (Falownik)	-21,91 kWh	-0,05 %
Straty całkowite w kablu	-827,88 kWh	-2,00 %

Nr klienta: MPEC Braniewo
Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
Data oferty: 17.04.2018

MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Moduł PV: Q.PLUS-G4.3 285 Rev2

Producent
Dostępny Tak

Dane elektryczne

Typ ogniwa Si polikrystaliczny
Tylko falownik transformatorowy Nie
Liczba ogniw 60
Liczba diod by-pass 3

Dane mechaniczne

Szerokość 1000 mm
Wysokość 1670 mm
Głębokość 32 mm
Szerokość ramki 13 mm
Ciężar 18,5 kg
Obramowany Nie

Parametry U/I przy STC

Napięcie w MPP 31,99 V
Natężenie prądu w MPP 8,91 A
Moc znamionowa 285 W
Napięcie obwodu otwartego 39,22 V
Prąd zwarciový 9,46 A
Podwyższenie napięcia obwodu otwartego przed stabilizacją 0 %

Parametry obciążenia częściowego U/I

Zródło wartości Producent/własne
Nasłonecznienie 200 W/m²
Napięcie w MPP przy obciążeniu częściowym 31,14 V
Natężenie prądu w MPP przy obciążeniu częściowym 1,78 A
Napięcie pracy jałowej przy obciążeniu częściowym 36,22 V
Prąd zwarciový przy obciążeniu częściowym 1,89 A

Dalsze

Współczynnik napięciowy -113,74 mV/K
Współczynnik natężenia prądu 3,78 mA/K
Współczynnik mocy -0,4 %/K
Współczynnik kąta padania 98 %
Maksymalne napięcie systemowe 1000 V
Spec. pojemność cieplna 920 J/(kg*K)
Współczynnik absorpcji 70 %
Współczynnik emisji 85 %

Nr klienta: MPEC Braniewo
Numer oferty: MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]
Data oferty: 17.04.2018

MPEC Braniewo Grunt 39,75 [kWp]

Falownik: SE17K

Producent

Dostępny

Tak

Dane elektryczne

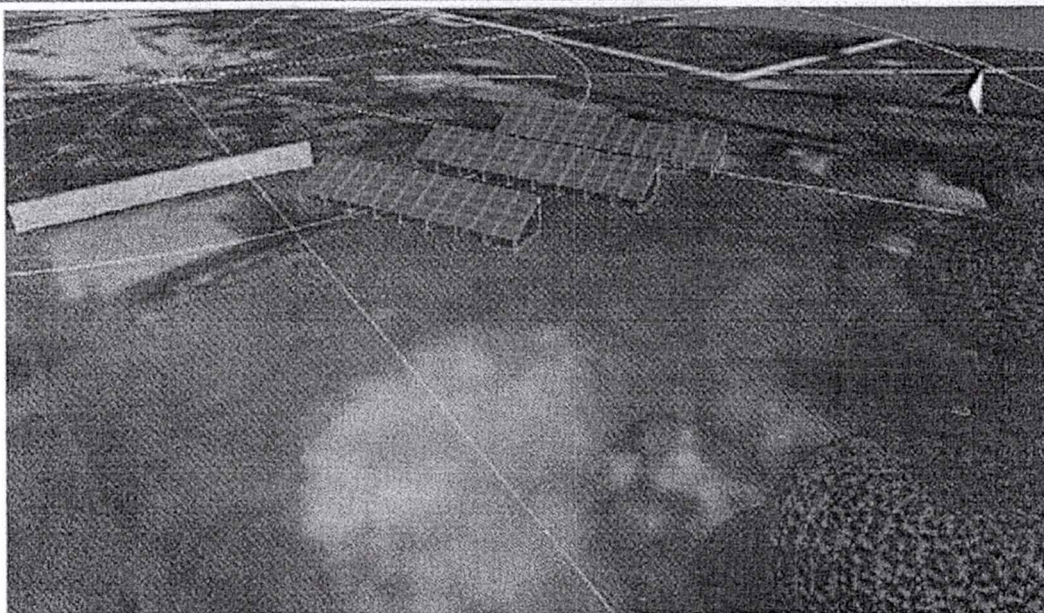
Moc znamionowa DC	22,95 kW
Moc znamionowa prądu AC	17 kW
Maks. moc prądu DC	22,95 kW
Maks. moc prądu AC	17 kVA
Pobór w trybie czuwania	2,5 W
Zużycie nocne	2,5 W
Zasilanie od	0 W
Maks. prąd wejściowy	23 A
Maks. napięcie wejściowe	900 V
Napięcie znamionowe DC	750 V
Liczba faz zasilających	3
Liczba wejść DC	1
Z transformatorem	Nie
Zmiana stopnia sprawności w przypadku odchylenia napięcia wejściowego prądu od napięcia znamionowego	0 %/100V

Tracker MPP

Zakres mocy < 20% mocy znamionowej	100 %
Zakres mocy > 20% mocy znamionowej	100 %
Liczba trackerów MPP (punktów mocy maksymalnej)	1
Maks. prąd wejściowy na tracker MPP	23 A
Maks. moc wejściowa na tracker MPP	22,95 kW
Min. napięcie MPP	750 V
Max. napięcie MPP	750 V

Otoczenie

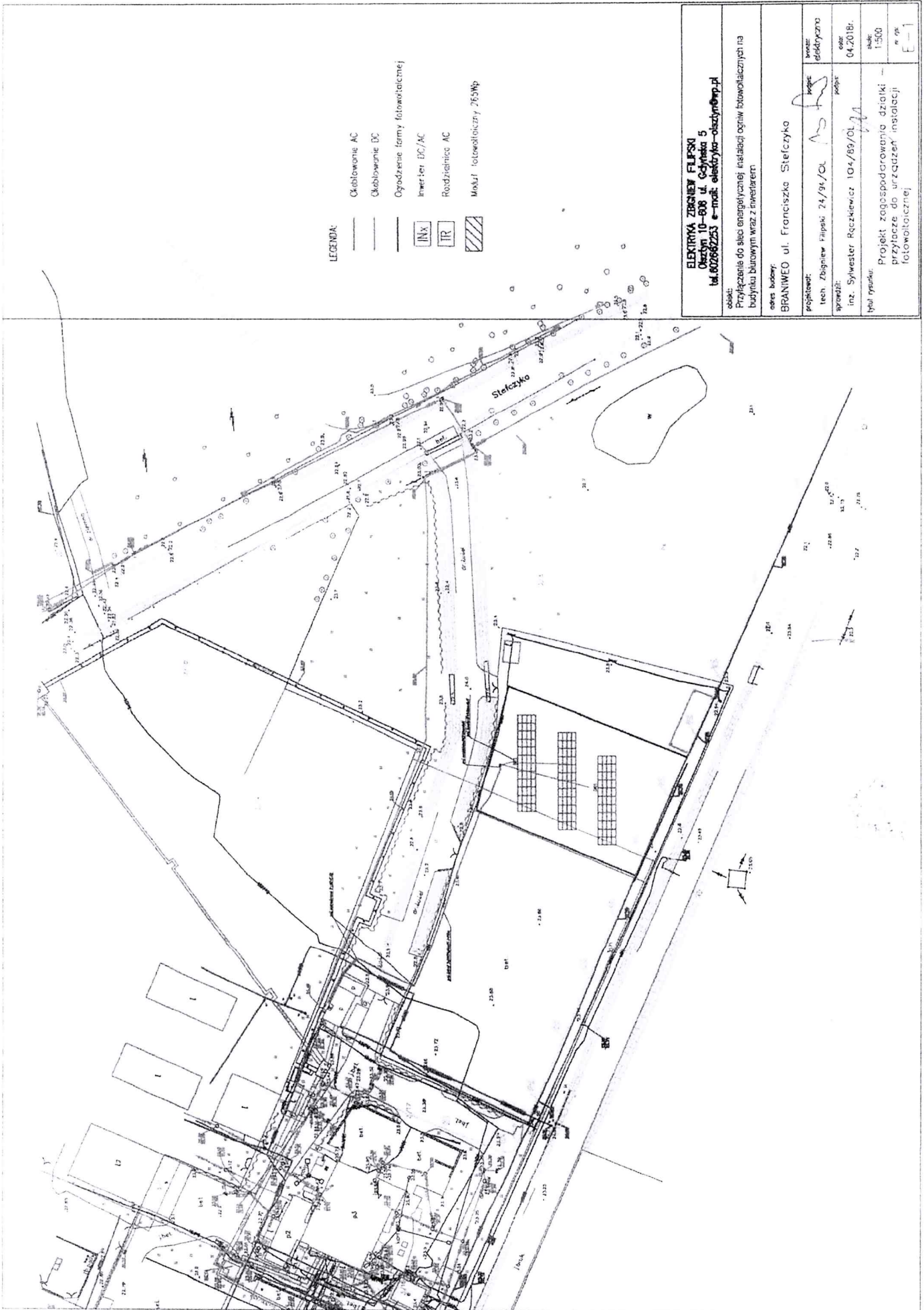
Ilustracja: widok

Ilustracja: widok z lotu ptaka

LEGENDA:

- Cablowanie AC
- Cablowanie DC
- Ogródzenie ramy fotowoltaicznej
- INX Inwerter DC/AC
- IR Rodzajnice AC
- ▨ Moduł fotowoltaiczny 250Wp

ELEKTRYKA ZBIGNIEW FILIPIŃSKI
 Osiedle 10-808 ul. Górnika 5
 tel. 802862233 e-mail: elektryka-obczytny@wp.pl

obekt: Przyłączenie do sieci energetycznej instalacji ogniw fotowoltaicznych na budynku biurowym wraz z inwestycjami

adres budowy: BRANIWEO ul. Franciszka Stefczyko

projektant:	Tech. Zbigniew Filipiński 74/34/OL	tytuł:	projekt elektryczny
wykonał:	int. Sylwester Rączkiewicz 104/89/OL	data:	04.2018r.
tytuł rysunku:	Projekt zagospodarowania działki - przyłącze do urządzeń instalacji fotowoltaicznej	skala:	1:500
		nr rys.	E-1